

Izer Norbert

Adóügyekért felelős államtitkár részére

ügyiratszám:1181-1/2022

Pénzügy Minisztérium

1051 Budapest, József nádor tér 2-4

1369 Budapest, Pf: 481.

Tárgy: A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége javaslata a szociális hozzájárulási adó terhére érvényesíthető adókedvezmény fogyatékossgal élő személyek részére történő kiterjesztése érdekében

Tisztelt Államtitkár Úr!

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége képviselőjében az alábbiakban részletezett probléma kapcsán, valamint az azzal összefüggésben általunk megfogalmazott javaslatok megfontolása érdekében kérem szíves együttműködését.

A szociális hozzájárulási adó terhére érvényesíthető adókedvezmény a foglalkoztatást terhelő közteher-csökkenés egyik eszköze, foglalkoztatást ösztönző jellege miatt fontos támogatást jelent az egészségkárosodással élő emberek munkavállalása esetén. A valamilyen egészségkárosodással élő, azaz megváltozott munkaképességű, illetve fogyatékos emberek esetében is rendkívül nagy jelentősége van annak, hogy megmaradt egészségi állapotuk, fogyatékoságuk adta keretek között munkát vállalhassanak, ezzel is elősegítve önállóságukat, társadalomban való egyenlő esélyű részvételüket. Az ugyanakkor közismert tény, hogy ezeknek az embereknek a munkaerőpiaci helyzete, munkavállalási esélyeik messze elmaradnak a többi munkavállalóéhoz képest. Ez is az oka annak, hogy az állam különféle intézkedésekkel törekszik elősegíteni e munkavállalói réteg elhelyezkedési esélyeinek javítását. Ezt a célt hivatott szolgálni például egyrészt a munkáltatók pozitív ösztönzését szolgáló szociális hozzájárulási adó kedvezmény, másrészt az őket egy fajta adóként sújtó rehabilitációs hozzájárulás, melyet azok a munkáltatók kötelesek megfizetni, amelyek nem foglalkoztatnak a törvény által előírt arányban megváltozott munkaképességű, illetve fogyatékos munkavállalót.

Pozitív ösztönzőként hat a szociális hozzájárulási adó terhére igénybe vehető kedvezményrendszer keretében a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása után érvényesíthető kedvezmény. A szociális hozzájárulási adóról rendelkező 2018. évi LII. törvény alapján a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó részkedvezmény illeti meg azokat a munkáltatókat, akik/amelyek megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztatnak. Ennek alapján a munkáltató mentesül az általa foglalkoztatott munkavállaló után megállapított adóalap, de legfeljebb a minimálbér kétszerese (jelenleg 400.000,- Ft) után fizetendő, 13 százalékos mértékű adó megfizetése alól.

A kedvezmény igénybe vehetősége szempontjából megváltozott munkaképességűnek az a munkavállaló minősül,

a) akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, vagy

b) aki 2011. december 31-én - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény alapján megállapított - I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény alapján rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül.

A szociális hozzájárulási adó kedvezményre tehát lényegében a megváltozott munkaképességűnek minősülő munkavállalókkal összefüggésben lehetnek jogosultak a munkáltatók. Az ugyanakkor egyértelműen kimondható, hogy azok a munkavállalók, akik súlyosan fogyatékosnak (például érzékszervi, mozgási fogyatékosok stb.) minősülnek, a munkaerőpiacon a megváltozott munkaképességűekhez képest is sokkal hátrányosabb helyzetben vannak. Az ő foglalkoztatásuk ugyanis általában jóval komolyabb alkalmazkodást igényel a munkáltató részéről a csupán kisebb egészségkárosodású munkavállalókhöz képest, ezért a munkáltatók az egészségkárosodott munkavállalók közül is szívesebben alkalmazzák inkább azokat, akiknek a foglalkoztatása kevesebb segítséget, támogatást vár el tőlük.

Habár a fent leírtak alapján nyilvánvaló, hogy a súlyosan fogyatékos munkavállalók munkaerőpiaci helyzetének javítása - akár a szabályozás szintjén is - rendkívül fontos volna, és a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó kedvezmény ennek egyik, pozitív ösztönzésen alapuló eszköze lehet, a szociális hozzájárulási adó kedvezményt jelenleg mégsem vehetik igénybe azok a foglalkoztatók, akik olyan, egyébként súlyosan fogyatékos munkavállalót foglalkoztatnak, aki nem rendelkezik a megváltozott munkaképesség fennálltát igazoló komplex minősítéssel és nem a megváltozott munkaképességűek ellátásában, hanem fogyatékosági támogatásban, vagy vakok személyi járadékában részesül. Így fordulhat elő, hogy az alacsonyabb egészségkárosodású, kisebb támogatási szükséglettel rendelkező munkavállalóval kapcsolatban megilleti a munkáltatót a szociális hozzájárulási adó kedvezmény, míg a súlyosan fogyatékos, ezért sokkal inkább támogatást igénylő munkavállalóval kapcsolatban erre nem lehet jogosult.

A szabályozás ráadásul e tekintetben nem is következetes, hiszen - az úgyszintén a foglalkoztatás ösztönzését szolgáló - rehabilitációs hozzájárulási kötelezettség alóli mentesülés alapjául szolgáló kötelező foglalkoztatási szint számítása szempontjából a fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában részesülőket is megváltozott munkaképességűnek kell tekinteni, vagyis az ő foglalkoztatásuk esetén is mentesül a munkáltató a hozzájárulás megfizetése alól (2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 22. §.) A Mmtv. alapján a legalább 25 főt alkalmazó munkáltatók kötelesek a rehabilitációs hozzájárulás megfizetésére, ha az általuk foglalkoztatott megváltozott munkaképességű munkavállalók aránya nem éri el a létszám 5 százalékát (kötelező foglalkoztatási szint.) A rehabilitációs hozzájárulás az adott évre irányadó minimálbér 9-szeresének felel meg, amit évente annyiszor kell megfizetnie a munkáltatónak, ahány megváltozott munkaképességű munkavállaló hiányzik nála a kötelező foglalkoztatási szint eléréséhez. A rehabilitációs hozzájárulás fogyatékos munkavállalók foglalkoztatására gyakorolt hatását vizsgálva ugyanakkor mára már egyértelmű, hogy a foglalkoztatók gyakran inkább kifizetik a viszonylag magas összegű hozzájárulást ahelyett, hogy súlyosan fogyatékosnak minősülő munkavállalót foglalkoztatnának, akivel kapcsolatban pedig mentesülnének ennek teljesítése alól. A rehabilitációs hozzájárulás tehát a súlyosan

fogyatékos munkavállalók foglalkoztatásának ösztönzésére nem igazán alkalmas. Ezért is lenne komoly segítség a súlyosan fogyatékos munkavállalók munkaerőpiaci helyzetének javítása szempontjából, ha a szociális hozzájárulási adó kedvezményt a munkáltatók a csak fogyatékosági támogatásban, vagy vakok személyi járadékában részesülő munkavállalóikkal kapcsolatban is igénybe vehetnék, ezzel is segítséget nyújtva számukra, ösztönözve foglalkoztatásukat.

Belátható, hogy a kedvezmény kiterjesztése nyilvánvalóan nem eredményezne komoly költségvetési bevétel csökkenést. Azok ugyanis, akik így álláshoz jutnának, és munkáltatójuk adókedvezményt tudna érvényesíteni velük kapcsolatban – a többi munkavállalóhoz hasonlóan –, jövedelmükkel összefüggésben adót és járulékot fizetnének.

Továbbá fontos szempont, hogy a változtatás nem érint kiterjedt személyi kört, mivel kevés az olyan munkavállaló, aki kizárólag fogyatékosági támogatásban vagy a vakok személyi járadékában részesül. Ez a módosítás azonban jelentősen hozzájárulna az ő foglalkoztatási esélyeik növeléséhez.

Tisztelt Államtitkár Úr, kérem a fent részletezettek alapján javaslataink megfontolását és szakmai támogatása esetén a szükséges intézkedések megtételét.

Kérem, hogy álláspontjáról írásban tájékoztatni szíveskedjen.

Együttműködését előre is köszönöm.

Budapest, 2022. november 22.

Tisztelettel,

Kovács Ágnes